

sig om Godsejernes Forhøjelse af Arbejds-lønnen. Det er derfor neppe tænkeligt, at det store Flertal af polske Arbejdere skulde være oppe paa den forholdsvis svimlende Løn, som det ærede Medlem har omtalt i Modsetning til, hvad der ellers er almindelig kendt. Det fremgik i øvrigt af Oplysninger, som have foreligget for os her, at den forholdsvis høje Løn, her er Tale om, kun betales til et lille Tal af særlig stærke og kraftige Arbejdere eller til Arbejdere, som ere Specialister paa et bestemt Omraade, hvorimod det store almindelige Flertal af de paagældende Arbejdere maa trække for langt, langt lavere Løn end den, det ærede Medlem opgiver.

Baade af det ærede Medlem fra Svendborg (Wenzel Neergaard) og det ærede Medlem fra Ærø (Frederiksen) er der ivret mod, at der skulde reklameres for at faa anbragt disse Arbejdere. Jeg skal da tillade mig at henvise til en Annonce, der fandtes i „Sorø Amtstidende“ for ikke saa lang Tid siden, hvori det hed: „Polakker indkomme i Dagene omkring den 26. Marts og kunne faas i 2 Stykker og større Antal ved Henvendelse til N. N. pr. Slagelse“. Det ærede Medlem kan selv skønne over, om dette ikke skulde være Reklame for fremmed Arbejdskraft, og om der ikke heri skulde ligge en Opfordring til det danske Landbrug til at tage denne.

Sabroe: Jeg kunde nok have ønsket at have været med det ærede Medlem fra Ærø (J. Frederiksen) ude omkring paa de Gaarde og Huse, han har besøgt paa Lolland-Falster. Jeg nærer nogen Tvivl om, at det ærede Medlem har set alle Karlekamrene efter. Det er nu noget af det første, jeg ser efter, ligesom Lejehusene, naar jeg kommer ud. Jeg husker, at da vi begyndte paa Forhandlingerne i Tyendekommissionen, saa hed det sig ogsaa, at der var ikke noget synderligt i Vejen, der var sket store Fremskridt. Men saa kom vi ud, og næsten alle Medlemmer af Kommissionen sagde, da de kom hjem; vi havde ikke tænkt os, det var saa galt, saa grimt og smudsigt. Jeg indbyder det ærede Medlem og alle andre ærede Medlemmer, som have Lyst dertil, til i nogen Tid, f. Eks. 5—6 Dage, at følge med mig over paa Lolland. Vi kunne tage Læge med, og jeg garanterer det ærede Medlem for, at naar de 6 Dage ere forbi, vil der fra os alle sammen foreligge en Erklæring om, hvor ussel en Forfatning mange Karlekamre og Lejehuse ere i, og saa kunne vi tage en lille Udflugt til Langeland, det er ikke saa forfærdelig langt der-

fra, og besigtige Lejehusene og Karlekamrene under Faarevejle og under Grev Ahlefeldt-Laurvig. Det er det indre, det kommer an paa, men jeg beklager, at der er saa mørkt i Husene, at det ikke er muligt for min Fotograf at tage Billeder derfra. Det er saa, at Halvdelen af Ruderne findes ikke, og saa er der slaaet Træbrænder for, saa der kun kommer halvt Lys ind i Rummene. Jeg kan forsikre, at hverken Hofjægermesteren eller andre af hans Slags vilde bo en eneste Nat i disse Hytter.

Nej, følg med os rundt omkring, og lad os kortlægge Landet socialt, saa ville De forstaa, hvorfor danske Arbejdere i Flokke stævne til Byerne. Der ville de have bedre Betingelser for at faa Plads. Vi skulde se at faa disse russiske og polske fremmede Mennesker ud af Byen ved at rydde alle disse pestfyldte Huse, som findes her, thi de ville ikke kunne søge til de gode Boliger, der ville være for dyre for dem.

J. Frederiksen: Jeg vil sige til det ærede Medlem fra Aarhus (Sabroe), at det er ikke min Specialitet at rejse ud og efterse Folks Karlekamre.... (Sabroe: Det er Deres Pligt!).... Ja, juridisk Pligt er det i alt Fald ikke, men jeg kommer meget ofte hos Folk, som have Karlekamre, og har derfor meget ofte haft Lejlighed til at se disse, og hvor jeg har været, have Forholdene været ret tilstedelige, selv om de paagældender Tyender naturligvis ikke boede som Hofjægermesteren paa Faarevejle. Men det kan jo heller ikke forlanges. Hvis det ærede Medlem har haft Arbejdere i sit Erhverv, vil han ogsaa sikkert indrømme, at der maa være lidt Forskel paa, hvorledes de paagældende bo, naar der er Tale om Arbejdere eller Arbejdsgivere. Lønnen kan ikke være ens for alle, saa de kunne indrette sig socialt ens, og endda kan det være ganske anstændigt og forsvarligt. Jeg hævder, at hvad jeg har sagt, er rigtigt, det kommer det ærede Medlem til at lade staa som Kendsgerninger, som det ærede Medlem ikke kan rokke ved, selv om det ærede Medlem maaske er lidt mere veltalende end jeg.

Wenzel Neergaard: Jeg vil gerne til det ærede Medlem fra Fakse (Stauning) sige, at Kilden til de Oplysninger, som det ærede Medlem har indhentet angaaende 374 Personer, der havde højst 1, 80 Kr. i Dagleje, kan jeg selvfølgelig ikke kontrollere, men det ærede Medlem tager fejl. Der er Forskel paa det, som Polakkerne tjene under Akkordarbejde ved Roerne, og det,